

BRICS: Amerikan Sistemine Bir Alternatif mi Yoksa Yeni Bir Kutuplaşma mı?

Uzun yıllar boyunca şekillenen uluslararası düzene isabet eden bu çatlak artık kimse için bir sır değildir. Geçmişte dünya ülkeleri, görünüşte “dayanışma ve birlik” için ABD’nin “terörizm” yani İslam adı altında uydurduğu hayali bir dış düşmana karşı savaşıyordu. Bugün ise bu maske düştü ve bu ülkeler arasındaki çatışmalar ve husumetler artık hiç kimseye gizli değildir. Alemlerin Rabbi şöyle buyurmuştur: **“Sen onları derli toplu sanırsın, halbuki kalpleri darmadağındır. Böyledir, çünkü onlar aklını kullanmayan bir topluluktur.”** [Haşr 14]

18. BRICS Zirvesi, 12-13 Eylül 2026 tarihlerinde Hindistan’ın Yeni Delhi kentinde düzenlendi. Bir kişi bunların arkasında, Amerika’nın öncülük ettiği dünya düzenini ve onun siyasi ve ekonomik kurallarını yeniden gözden geçirme çabasının olduğunu açıkça görebilir. İkinci Dünya Savaşı’nın ardından şekillenen uluslararası düzende Amerika, ekonomik, mali, teknolojik ve askeri alanlarda muazzam bir üstünlük elde etmiş; bu ise Sovyetler Birliği’nin dağılmasının ardından nüfuzunun daha da artmasıyla teyit edilmiştir. Doların uluslararası finans dünyasındaki hegemonyası, Batılı finans kurumları, yaptırımlar, ticaret mekanizmaları, siyasi ittifaklar ve askeri kapasiteler; evet tüm bunlar, ABD’nin uluslararası politikanın temel kurallarını dikte etmesine imkan sağlamıştır. BRICS, bu hegemonyaya karşı şiddetli bir reddetmenin ve ona bir alternatif bulma arzusunun bir ifadesi olarak ortaya çıkmıştır.

Ulusal para birimleriyle yapılan ödemelerin genişletilmesine, Dolara olan bağımlılığın azaltılmasına, alternatif finansal mekanizmaların geliştirilmesine, Yeni Kalkınma Bankası aracılığıyla finansmanın sağlanmasına, uluslararası kurumların reforme edilmesine ve dünyada çok kutupluluğun pekiştirilmesine çağrıda bulunan altı girişimin hepsi, tek bir soru etrafında kesişmektedir: Dünya düzeninin kurallarını kim belirliyor? O halde mesele sadece ticaret ya da para değildir; aksine dünyadaki siyasi ve ekonomik hegemonyanın dizginlerini kimin elinde tutacağına dair bir çatışmadır.

Ancak burada dakik ve önemli bir farkın idrakinde olmak gerekir; sadece Amerika’nın üstünlüğüne karşı çıkmak, BRICS grubunu adil bir alternatif sistem haline getirmez; zira bu grup, Amerikan modeline alternatif olan İslami bir siyasi ve ekonomik sistem sunmamakta, aksine ulus devlet, ulusal çıkarlar ve mevcut uluslararası ekonomik ilişkiler çerçevesinde hareket etmektedir. Bu nedenle çok kutuplu dünya ile bağımsız dünya mefhumlarının arasını karıştırmamalıyız; zira Washington’un nüfuzunun azalması ve buna karşılık Pekin, Moskova ya da diğer güç merkezlerinin nüfuzunun büyümesi, otomatik olarak halkların özgürlüğü veya kurtuluşları anlamına gelmez. Bir kefil bırakıp başka bir kefile dayanmak bağımsızlık değil, bir bağımlılık merkezinden diğerine geçmektir.

Görünen o ki bugün BRICS, ABD liderliğindeki düzene alternatif ve ciddi bir güç merkezi oluşturmak için büyük çaba sarf etmektedir. Ancak bu ülkelerin hepsinin, mevcut kapitalist ekonomik sisteme göre siyaset yürütmeye mahkûm

olduğunu unutmamalıyız. Sonra bunlardan hangisi yönetimi üstlenirse üstlensin, halkları kapitalizmin zulmünden ve yıkıcı etkilerinden kurtaramayacaktır! İnsanlık kapitalizmin zulmünden bıkmış olup, artık dünya düzeninde bir değişim olmasının zamanı gelmiştir. Bu değişim, yaşamın her alanındaki mevcut sistemlerden tamamen farklı bir sistemi ve insanın sorunlarını doğru ve kapsamlı bir şekilde tedavi eden bir sistemi gerektirmektedir; zira dünya son yüzyıllarda sahtelik, iftira ve zulmün içinde boğulmaktadır. Allahu Teala şöyle buyurmuştur: وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ **“Eğer Allah’ın insanlardan bir kısmını diğerleriyle savması olmasaydı elbette yeryüzü altüst olurdu. Lâkin Allah bütün insanlığı karşı lütuf ve kerem sahibidir.”** [Bakara 251]

Binaenaleyh insanlığın, üzerinde var olan zulüm ve yozlaşmanın devam ettiği bir güç merkezini başka biriyle değiştirmeye ihtiyacı yoktur; aksine hayatın tüm işlerinde adaleti tesis eden ve aşağıdaki temellere dayanan yeni bir sisteme ihtiyacı vardır:

- **Birincisi:** Hayata bakış açısının temeli olan akide meselesini çözmek; bugün olduğu gibi dinin hayattan ayrılması akidesine dayandırılmamalı; aksine insan, hayat ve kainatın yaratıcısı âlemlerin Rabbi Allah’ın varlığına olan imana dayandırılmalıdır.
- **İkincisi:** Sistem, kanunları çıkarırken insanın hevasını temel almamalı; aksine tüm varlığın yaratıcısı ve insanlığın hayatını düzenleyen Allah’ın hükümlerini temel almalıdır. İşte o zaman devletin kanunlarına dayalı olarak sunulan çözümler, insanın aklını ikna eder ve kalbini mutmain kılar.
- **Üçüncüsü:** Toplumsal sistem, bugün olduğu gibi aileyi parçalamak ve “bireysel özgürlük” adı verilen ölümcül fikri yaymak için çalışmamalı, aksine insanın hayatını huzurla dolduran ve ruhsal ve duygusal istikrarını güvence altına alan çözümler sunmalıdır.
- **Dördüncüsü:** İslam esasına göre uygulanan ekonomik sistem, insanı sırf günlük geçimini sağlamak için sabahtan akşama kadar çalışıp didinmeye zorlamaz; aksine devletin, insanın temel ihtiyaçlarını güvence altına alan bir sistem belirler ve ekonomiyi altın ve gümüş sistemine bağlayarak bunun güzel bir şekilde uygulanmasını denetler. Bu sistemde, petrol, doğalgaz ve altın gibi kamu malı olan doğal kaynaklar, tebaa arasında İslam’ın hükümlerine göre adil bir şekilde dağıtılmaktadır. Böylece devlet, toplumun ekonomik istikrarını güvence altına alacak ve onu kapitalizmin enflasyon belasından tamamen kurtaracaktır.
- **Beşincisi:** Dış politika, halkları ve ülkeleri işgal etme hırsları üzerine değil, aksine onları zulümden kurtarmak, insanları kulların köleliğinden kulların Rabbine ibadet etmeye kavuşturmak, bunun için uygun koşulları sağlamak ve İslam risaletini dünyanın doğusuna ve batısına tebliğ etmek üzerine inşa edilmelidir.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
İslam Ebu Halil - Özbekistan